

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Завадський Й.С. Економічний словник [Електронний ресурс] : словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. – К. : Кондор, 2006. – 356 с. – Режим доступу : [ftp://lib.sumdu.edu.ua/ebooks](http://lib.sumdu.edu.ua/ebooks).
2. Никитенкова О. Совершенствование системы управления трудовыми ресурсами АПК. / Никитенкова О. // Международный сельскохозяйственный журнал. – 2007. – № 3. – С. 22-24.
3. Нагаєв В.М. Аграрний менеджмент: Практикум (модульний варіант) / Нагаєв В.М. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 319 с.
4. Мустафин Д.М. Совершенствование организации управления сельскохозяйственным производством в регионе / Мустафин Д.М. // Экономика сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятий. – 2002. – № 1. – С. 12-15.
5. Эпштейн Д.Б. Управление крупными сельскохозяйственными предприятиями и их эффективность / Эпштейн Д.Б. // Экономика сельскохозяйственных и перерабатывающих предприятий. – 2005. – № 3. – С. 17-20.
6. Куев А. Оптимизация производственной структуры агропредприятия / Куев А., Колодяжный В. // АПК: экономика, управление. – 2008. – № 5. – С. 16-20.
7. Куліш М.Ю. Теорія і сучасна практика управління агропромисловими формуваннями / Куліш М.Ю. // Економіка АПК. – 2002. – № 4. – С. 34-38.
8. Камілова С.Р. Економічна ефективність виробництва та реалізації молока в сільськогосподарських підприємствах України [Текст] / С.Р. Камілова // Науковий вісник Національного аграрного університету. – 2002. – Вип. 51. – С. 143-146.

УДК 330.1

Козинець Г.О.
аспірант

Кіровоградського національного технічного університету

МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ

У статті розкрито сутність поняття «методи державного управління інтелектуальним капіталом». Проаналізовано підходи до класифікації методів управління та запропоновано авторський підхід до поділу методів державного управління інтелектуальним капіталом. Охарактеризовано взаємозв'язок, що існує між цими методами, розкрито їх сутність і досліджено основні прийоми та заходи, за допомогою яких вони реалізуються.

Ключові слова: методи управління, методи державного управління інтелектуальним капіталом, організаційно-правові, економічні та соціальні методи державного управління інтелектуальним капіталом.

Козинець Г.А. МЕТОДЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫМ КАПИТАЛОМ

В статье рассмотрена суть понятия «методы государственного управления интеллектуальным капиталом». Проанализированы подходы к классификации методов управления и предложен авторский подход к разделению методов государственного управления интеллектуальным капиталом. Охарактеризована взаимосвязь, которая существует между этими методами, раскрыта их суть и исследованы основные приемы и средства, с помощью которых они реализуются.

Ключевые слова: методы управления, методы государственного управления интеллектуальным капиталом, организационно-правовые, экономические и социальные методы государственного управления интеллектуальным капиталом.

Kozinets G.A. METHODS OF STATE MANAGEMENT OF INTELLECTUAL CAPITAL

The article reveals the essence of the notion «methods of state management of intellectual capital». Also in this article are analyzed approaches to the classification of methods of the management and proposed the author's way of approach to the distribution of methods of state management of intellectual capital. The interconnection between these methods has been described, their essence has been disclosed and main techniques and measures, which ensure their realization, have been investigated.

Keywords: methods of management, methods of state management of intellectual capital, organization-legal, economic and social methods of state management of intellectual capital.

Постановка проблеми. В умовах сучасної економіки, коли серед стратегічно важливих факторів виробництва пріоритетного значення набувають знання та інформація, запорукою перемоги будь-якої країни у конкурентній боротьбі на світовій арені стає швидке нарощення темпів розвитку інноваційної та науково-технічної діяльності й забезпечення сприятливих умов для накопичення та раціонального використання людського капіталу. Ці конкурентні переваги є результатом ефективного державного управління інтелектуальним капіталом. Головними умовами забезпечення ефективного управління інтелектуальним капіталом на загальнонаціональному рівні є налагодження тісних взаємозв'язків між усіма складовими елементами національної інноваційної системи та створення сприятливого соціально-економічного середовища для їх діяльності. Держава вирішує ці завдання за рахунок створення мотиваційного механізму, невід'ємною складовою якого і є методи державного управління інтелектуальним капіталом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Методи управління інтелектуальним капіталом та окремими його складовими досліджувалися у працях як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. Так, Т.А. Стюарт [1], Н. Казакова [2] та О. Кендюхов [3] у своїх роботах досліджували методи управління інтелектуальним капіталом підприємства, А. Мухамедьяров [4], С. Ілляшенко [5], В. Захарченко, Н. Корсікова та М. Меркулов [6] у своїх працях детально розглянули методи державного управління інноваційною діяльністю. У свою чергу, Л. Федулова [7], досліджуючи питання державного регулювання економіки знань, розкрила сутність основних складових мотиваційного механізму. Разом з тим методи державного управління інтелектуальним капіталом вивчені та розкриті недостатньо, тому подальше дослідження цього питання є надзвичайно актуальним.

Постановка завдання. Метою статті є розкриття сутності методів державного управління інтелектуальним капіталом та дослідження їх основних груп.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розкриття сутності методів державного управління інтелектуальним капіталом насамперед потребує уточнення таких понять, як «методи управління» та «державне управління».

Метод управління – це спосіб організуючого впливу суб'єкта управління на керовану систему або конкретний об'єкт управління, за допомогою якого реалізуються функції, вирішуються поставлені завдання, досягаються цілі [8, с. 234]. Під державним управлінням найчастіше дослідники розуміють цілеспрямований, організуючий та регулюючий вплив держави (через систему державних органів, організацій та відповідних посадових осіб) на суспільні процеси, свідомість, поведінку та діяльність людей [9, с. 33]. Варто відзначити, що у державному управлінні методи є інструментами державної політики, що використовується державним апаратом для досягнення політичних цілей.

Виходячи з вище викладеного, ми пропонуємо таке тлумачення поняття «методи державного управління інтелектуальним капіталом»: методи державного управління інтелектуальним капіталом – це сукупність способів, прийомів та засобів, які є складовими мотиваційного механізму, що використовується управлінським апаратом держави з метою організації та регулювання економічних відносин, що виникають між усіма учасниками інноваційної та науково-технічної діяльності, підвищення їх захищеності у формуванні та використанні національного інтелектуального капіталу, реалізації пріоритетних цілей державної політики у сфері інновацій та, як результат, забезпеченні досягнення високого рівня конкурентоспроможності держави на світовому ринку та її стабільного економічного та інноваційного розвитку.

Досліджуючи методи державного управління інтелектуальним капіталом, необхідно звернути увагу на те, що процес управління інтелектуальним капіталом на макроекономічному рівні включає управління інноваційною та науково-технічною діяльностями, а також людським капіталом.

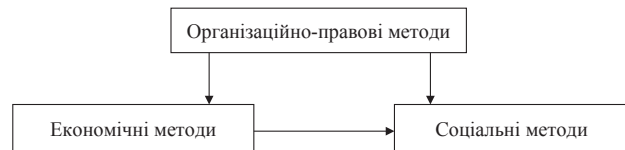
На сьогодні в інноваційному менеджменті існує декілька підходів до класифікації методів державного управління. Група дослідників, серед яких В. Захарченко, Н. Корсікова, М. Меркулов [6], А. Мухамедьяров [4] та Н. Краснокутська [10], поділяє методи управління за ступенем опосередкованості впливу на прямі та непрямі. Прямі методи – це методи у формі централізованих державних вкладень в об'єкти загальнодержавного значення, розвиток державного сектора економіки, за допомогою яких держава безпосередньо втручається в економічні та інноваційні процеси. Непрямі методи – це засоби регулювання інноваційного середовища за рахунок бюджетної та грошово-кредитної політики, системи законодавчих актів тощо [6, с. 74].

С. Ілляшенко залежно від засобів управління серед методів державного регулювання інноваційної діяльності виділяє правові, організаційно-економічні, планування, політичні та соціальні [5, с. 87]. Ми вважаємо дискусійним виокремлення серед методів управління політичних методів та методів планування як самостійних груп. На думку С. Ілляшенко, методи планування – це методи, що передбачають проведення планово-дослідницьких робіт, що передують соціально-економічному інноваційному розвитку і включають визначення державних пріоритетів, формування державних планів, планування розвитку територій, реструктуриза-

цію економіки [5, с. 88]. На наш погляд, методи планування належать до групи економічних методів, а політичні методи, які, як стверджує вчений, впливають на інноваційну діяльність шляхом надання різного роду прав і свобод (права займатися підприємницькою діяльністю, права на власність, надання певного правового статусу окремим територіям) і включають політичні права та гарантії й політичні програми розвитку, не мають прямого впливу на об'єкт управління, лише будучи закріпленими у формі державного нормативно-правового документу вони здатні здійснювати регулюючий вплив на інноваційну діяльність.

На думку Л. Федулової, мотиваційний механізм управління інтелектуальним капіталом має включати такі методи, як економічні, організаційні, соціальні та правові [7, с. 348].

Ми пропонуємо виділити серед методів державного управління інтелектуальним капіталом організаційно-правові, економічні та соціальні. Усі ці методи управління інтелектуальним капіталом тісно взаємопов'язані, доповнюють один одного, мають багато спільних особливостей та використовуються в органічній єдності. При цьому варто наголосити, що організаційно-правові та економічні методи однаково беруть участь в управлінні як інноваційною та науково-технічною діяльностями, так і людським капіталом, а використання соціальних методів більше притаманне процесу управління формуванням та використанням саме людського капіталу. Взаємозв'язок, що існує між цими методами, представлено на рисунку 1.

Рис. 1. Взаємозв'язок методів державного управління інтелектуальним капіталом

Джерело: розроблено автором

На наш погляд, організаційно-правові методи мають найбільший вплив на інші групи методів державного управління інтелектуальним капіталом, адже використання економічних та соціальних методів регламентується та регулюється нормативно-правовими актами. У свою чергу, використання соціальних методів управління залежить не лише від організаційно-правових методів, а й від економічних. Це пояснюється тим, що економічні методи є одним із засобів впливу на соціальне середовище існування людини (носія інтелектуального капіталу) та задоволення її життєвих потреб та інтересів.

Пропонуємо більш детальний розгляд державних методів управління інтелектуальним капіталом розпочати з аналізу організаційно-правових методів. Закони та інші нормативно-правові документи є правовим фундаментом розвитку інтелектуального капіталу в будь-якій сучасній країні. На сьогодні управління інтелектуальним капіталом регулюється нормативно-правовими актами різної юридичної сили – починаючи із законів та закінчуючи локальними нормативно-правовими документами. На загальносвітовому рівні управління інтелектуальним капіталом регулюється міжнародними угодами.

Організаційно-правові методи державного управління інтелектуальним капіталом – це методи, що

чинять регулюючий вплив на розвиток інтелектуального капіталу через правове регламентування конкретних видів діяльності (інноваційної, наукової та науково-технічної), законодавче забезпечення прав та інтересів суб'єктів інноваційної діяльності, систему державних стандартів і методів прямого адміністрування (ліцензування, патентування квотування), з метою створення сприятливого соціально-економічного середовища для формування і використання інтелектуального капіталу.

Організаційно-правові методи державного управління інтелектуальним капіталом включають насамперед:

- законодавче забезпечення наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності;

- визначення цілей, пріоритетних напрямів та принципів державної науково-технічної та інноваційної політики;

- створення оптимальної структури державних органів та установ, що реалізують наукову та науково-технічну політику;

- розробку та закріплення організаційних, правових та фінансових засад діяльності усіх суб'єктів національної інноваційної системи та особливостей їх взаємовідносин з державою;

- розробку, закріплення та порядок реалізації механізму державної підтримки формування та використання інтелектуального капіталу;

- участь держави у просуванні інноваційного продукту на світовий ринок;

- формування й розміщення державних замовлень для державних потреб;

- забезпечення захисту інтелектуальної власності учасників інноваційної діяльності;

- допомогу в організації виставок, конференцій, презентацій, семінарів;

- сприяння у підготовці, перепідготовці, підвищенні кваліфікації кадрів, які беруть участь в інноваційній та науково-технічній діяльності;

- урегулювання порядку та особливостей здійснення діяльності у сфері трансферу технологій;

- здійснення моніторингу та контролю за діяльністю суб'єктів науково-технічної та інноваційної діяльності;

- впровадження антимонопольних заходів, регулювання монопольних підприємств і видів діяльності, надання дозволу на тимчасову монополію інноватора;

- створення державних інституцій для поєднання науки і виробництва різних форм власності, наприклад, шляхом створення й сприяння розвитку технопарків;

- забезпечення інформаційної підтримки наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності;

- розвиток державою патентного права, системи стандартизації й сертифікації виробництва та окремих видів інноваційної продукції;

- створення сприятливих умов для міжнародної комерційної діяльності (торговельні угоди, зовнішньоекономічні тарифи, режими валютного регулювання, захист прав та інтересів вітчизняних інноваторів у міжнародній кооперації праці).

Суб'єкти різних видів та форм економічної діяльності активізують свою роботу в залежності від того, у якій мірі результати діяльності будуть підкріплені та нагороджені матеріальними стимулами, що задовольняють їхні інтереси, потреби та задуми. Тому з метою стимулювання діяльності, пов'язаної з формуванням та використанням інтелектуального капіталу, держава використовує економічні методи.

Економічні методи державного управління інтелектуальним капіталом – це сукупність економічних стимулів та важелів, які використовуються державою та прямо чи опосередковано впливають на всіх учасників процесу формування і використання інтелектуального капіталу та організують їх діяльність у потрібному для суспільства й держави напрямі за рахунок впливу на матеріальні інтереси суб'єктів управління.

Економічні методи державного управління інтелектуальним капіталом умовно можна розділити на економічні методи прямого та непрямого впливу. Кожній групі економічних методів відповідає набір інструментів, за рахунок яких вони й реалізуються. Розглянемо їх детальніше. Так, економічні методи державного управління інтелектуальним капіталом прямого впливу насамперед передбачають:

1) пряме бюджетне фінансування:

- виконання окремих інноваційних проектів;

- реалізації державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм;

- державне замовлення на постачання продукції, виконання робіт і надання послуг для забезпечення пріоритетних державних потреб та здійснення державних закупок інноваційної продукції;

- субсидювання проведення досліджень з розроблення нових видів продукції чи технологій;

- субсидювання трансферу технологій, що здійснюється за пріоритетними напрямками інноваційної діяльності загальнодержавного рівня;

- державні дотації організаціям, що займаються науково-дослідними роботами за контрактами;

- дотації на підвищення кваліфікації науково-дослідного персоналу, а саме на стажування у вузах, наукових інститутах, інших державних чи приватних науково-дослідних організаціях;

- фундаментальні наукові дослідження;

- внески до міжнародних інноваційних організацій.

2) бюджетне кредитування, що передбачає:

- повне безвідсоткове кредитування пріоритетних інноваційних проектів, проектів технологічних парків;

- часткове безвідсоткове кредитування інноваційних проектів;

- повну чи часткову компенсацію відсотків, сплачених суб'єктами інноваційної діяльності комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування інноваційних проектів;

- кредитування трансферу технологій.

У свою чергу, економічні методи управління інтелектуальним капіталом непрямого впливу включають:

1) податкове стимулювання, а саме:

- пільгове оподаткування прибутку через зменшення бази і ставок оподаткування;

- пільгове оподаткування операцій, пов'язаних з обігом науково-технічної продукції, наприклад, оподаткування за нульовою ставкою ПДВ;

- надання дослідного та інвестиційного (податкового) кредиту – відстрочення податкових платежів у частині витрат з прибутку на інноваційні цілі;

- «податкові канікули» протягом кількох років на прибуток, отриманий від реалізації інноваційних проектів;

- пільгове оподаткування дивідендів юридичних і фізичних осіб, отриманих за акціями інноваційних підприємств;

- зниження ставок податку на прибуток на замовлені та спільні НДДКР;

– зменшення оподаткованого прибутку на суму вартості приладів та устаткування, що передаються вищим навчальним закладам;

– вирахування з оподаткованого прибутку внесків до благодійних фондів, діяльність яких пов'язана з фінансуванням інновацій;

– зменшення податку на прибуток для венчурних фірм;

– податкова знижка на приватні інвестиції в НДДКР.

2) покращення інвестиційно-інноваційних умов у межах країни шляхом регулювання грошового обігу та діяльності банківської системи, за рахунок використання інструментів грошово-кредитного регулювання, серед яких норми страхових резервів, облікова ставка національного банку, операції з державними цінними паперами на відкритому ринку;

3) стимулювання процесів технічного оновлення основних засобів підприємств-інноваторів за рахунок застосування прискореної амортизації під час технічного переоснащення та пільгового режиму амортизаційних відрахувань;

4) страхування кредитів, коштів, що надаються венчурними фірмами, інвестицій та фінансових ризиків, пов'язаних з інноваційною діяльністю;

5) митне стимулювання, що полягає у звільненні підприємств – виконавців інноваційних проектів від митних платежів.

Висококваліфіковані кадри – це невід'ємна складова успішної інноваційної діяльності, вони є джерелом нових ідей, сприяють швидкому впровадженню у виробництво наукових відкриттів, від них багато в чому залежать темпи науково-технічного розвитку країни. Сьогодні людина – це вже не просто трудовий ресурс, а власник інтелектуального капіталу. Тому державна політика з управління інтелектуальним капіталом має безпосередньо стосуватися й управління людським капіталом та формування сприятливого середовища для його розвитку. Саме з цією метою держава й використовує соціальні методи управління. На нашу думку, соціальні методи державного управління інтелектуальним капіталом – це сукупність способів та заходів, що використовуються управлінським апаратом держави з метою створення умов для підвищення соціальної активності людини, як носія інтелектуального капіталу, за рахунок сприяння змінам у соціальному середовищі, задоволення фізіологічних, духовних та соціальних потреб особистості. Варто відзначити, що соціальні методи управління реалізуються за рахунок використання правових та економічних інструментів управління.

Соціальні методи управління включають:

– розробку ефективного механізму управління соціальною сферою;

– забезпечення розвитку і підтримки системи освіти в країні (повне або часткове фінансування закладів освіти, спеціальної фахової підготовки, перекваліфікації робочої сили, курсів тощо);

– створення та забезпечення функціонування системи загальнообов'язкового державного соціального страхування, закріплення на законодавчому рівні його норм та принципів;

– фінансування та реформування галузі охорони здоров'я;

– фінансове забезпечення розвитку сфери культури;

– розробка та реалізація програм з охорони навколишнього середовища;

– поліпшення житлових умов населення;

– підвищення престижу наукової і науково-технічної діяльності, підтримку та заохочення до участі у науковій діяльності молодих вчених.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, методи державного управління інтелектуальним капіталом – це сукупність способів, прийомів та засобів, які є складовими мотиваційного механізму, що використовується управлінським апаратом держави з метою організації та регулювання економічних відносин, що виникають між усіма учасниками інноваційної та науково-технічної діяльності, підвищення їх зацікавленості у формуванні та використанні національного інтелектуального капіталу, реалізації пріоритетних цілей державної політики у сфері інновацій та, як результат, забезпеченні досягнення високого рівня конкурентоспроможності держави на світовому ринку та її стабільного економічного та інноваційного розвитку.

На нашу думку, доцільним є поділ методів державного управління інтелектуальним капіталом на організаційно-правові, економічні та соціальні. Вплив організаційно-правових методів на управління інтелектуальним капіталом полягає в: створенні нормативно-правової бази, що регулює відносини між усіма учасниками процесу формування та використання інтелектуального капіталу та державою, розробці організаційно-економічних механізмів підтримки інноваційної, наукової та науково-технічної діяльності. Економічні методи прямого впливу насамперед пов'язані з наданням господарюючим суб'єктам необхідних фінансових ресурсів для здійснення ними інноваційної та науково-технічної діяльності. Економічні методи непрямого впливу спрямовані на створення умов для мотивації господарюючих суб'єктів до здійснення інноваційної та науково-технічної діяльності, без чого неможливе формування та ефективне використання інтелектуального капіталу. Соціальні методи державного управління інтелектуальним капіталом прямо впливають на процеси формування та використання людського капіталу за рахунок задоволення фізіологічних, духовних та соціальних потреб і сприяють формуванню сприятливого соціального середовища для його розвитку.

Окрім методів управління, значний вплив на ефективність управління інтелектуальним капіталом на загальнонаціональному рівні має фінансове забезпечення цього процесу, адже дефіцит фінансових ресурсів може негативно вплинути на формування та використання національного інтелектуального капіталу. Тому подальші дослідження доцільно спрямувати на вивчення питання фінансового забезпечення розвитку інтелектуального капіталу.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Stewart T.A. The Intellectual Capital. The New Wealth of Organizations / Stewart T.A. – N.Y. : L., 1997. – P. 360.
2. Казакова Н.В. Некоторые подходы к управлению знаниями и интеллектуальным капиталом в современной экономике / Н.В. Казакова // Инновации. – 2003. – № 1. – С. 54-60.
3. Кендюхов О.В. Эффективное управление интеллектуальным капиталом : монографія / Кендюхов О.В. / НАН України. Інститут економіки промисловості; ДонУЕП. – Донецьк : ДонУЕП, 2008. – 359 с.
4. Мухамедьяров А.М. Инновационный менеджмент : учебное пособие / Мухамедьяров А.М. – М. : ИНФРА-М, 2008. – 137 с.
5. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент : підручник / Ілляшенко С.М. – Суми : ВТД – Університетська книга, 2010. – 344 с.
6. Захарченко В.І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки : навч. посібник / Захарченко В.І., Корсікова Н.М., Меркулов М.М. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 448 с.

7. Федулова Л.І. Економіка знань : підручник / Федулова Л.І. – К. : НАН України ; Інститут економіки та прогнозування НАН України, 2009. – 600 с.
8. Ліпкан В.А. Теорія управління в органах внутрішніх справ : навч. посібник / Ліпкан В.А. – К. : КНТ, 2007. – 884 с.
9. Охотский Е.В. Теория и механизмы современного государственного управления : учебно-методический комплекс / Охотский Е.В. – М. : Издательство Юрайт, 2013. – 701 с.
10. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент : навч. посібник / Краснокутська Н.В. – К. : КНЕУ, 2003. – 504 с.

УДК 336.221.22

Кравець О.В.
студентка

Класичний приватний університет

СУЧАСНІ АСПЕКТИ РІВНЯ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ ДЛЯ ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ В УКРАЇНІ

У статті розглянуто суть єдиного податку, наведено алгоритми визначення приналежності суб'єкта до певної групи єдиного податку для фізичних та юридичних осіб. Здійснено критичний аналіз кожної з груп платників єдиного податку. Проаналізовано вплив податкових відрахувань на діяльність суб'єкта малого підприємництва. Для підтримки малого бізнесу в умовах кризи запропоновано не поділяти платників єдиного податку на групи відносно суб'єктів співпраці; збільшити поріг річного обсягу доходу для 1 групи платників єдиного податку.

Ключові слова: фізична особа, юридична особа, доходи підприємця, єдиний податок, ставка єдиного податку, звітність, податкове навантаження.

Кравець Е.В. СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ УРОВНЯ НАЛОГОВОЙ НАГРУЗКИ ДЛЯ ПЛАТЕЛЬЩИКОВ ЕДИНОГО НАЛОГА В УКРАИНЕ

В статье рассмотрена суть единого налога, приведены алгоритмы определения принадлежности субъекта к определенной группе единого налога для физических и юридических лиц. Осуществлен критический анализ каждой из групп плательщиков единого налога. Проанализировано влияние налоговых отчислений на деятельность субъекта малого предпринимательства. Для поддержки малого бизнеса в условиях кризиса предложено не разделять плательщиков единого налога на группы относительно субъектов сотрудничества; увеличить порог годового объема дохода для 1 группы плательщиков единого налога.

Ключевые слова: физическое лицо, юридическое лицо, доходы предпринимателя, единый налог, ставка единого налога, отчетность, налоговая нагрузка.

Kravets O.V. MODERN ASPECTS OF LEVEL OF TAX LOADING ARE FOR PAYERS OF THE UNITED TAX IN UKRAINE

The article looks into the single tax, are algorithms for determining membership subject to certain groups of single tax for individuals and legal entities. The critical analysis of each group of single taxpayers. The influence of tax deductions on the activities of the small businesses. To support small businesses in crisis prompted not share single taxpayers in respect of business cooperation; increase the annual volume threshold income for group 1 single taxpayers.

Keywords: individual, legal entity income entrepreneurs, a single tax rate flat tax, accounting, tax burden.

Постановка проблеми. Одним із основних чинників розвитку підприємницької діяльності є сприятливий режим оподаткування. На сучасному етапі становлення національної економіки зазначеному податку відводиться значна роль у спрощенні оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва, мінімізації їх витрат на облік і звітність, зменшенні кількості спорів платників з контролюючими органами, підвищенні рівня зайнятості населення, збільшенні надходжень до бюджету, зменшенні витрат на адміністрування податків. Для суб'єкта малого підприємництва, який сплачує єдиний податок, скорочується загальна кількість обов'язкових платежів, встановлених чинним законодавством України, зменшуються обсяги та види звітності, спрощується порядок ведення обліку доходів та витрат. Проте в умовах кризи постає питання підтримки суб'єктів малого бізнесу, а це потребує подальшого розгляду та, можливо, змін в існуючій податковій системі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Істотний внесок у розвиток і вдосконалення теоретичних розробок і практичних рекомендацій щодо спрощених систем оподаткування здійснено такими авторами, як О.В. Калмиков, Л.П. Коваль, В.О. Орлова, П.В. Сидоренко, О.С. Червінська та інші. Проте через постійні зміни Податкового ко-

дексу України, а також зважаючи на системність кризових явищ, виникає потреба у подальшому дослідженні обраної теми.

Постановка завдання. Завдання статті полягає у дослідженні проблеми рівня податкового навантаження щодо підприємців, платників єдиного податку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Єдиний податок – це податок, який сплачується фізичними особами – підприємцями та юридичними особами, які перебувають на спрощеній системі оподаткування [11]. Єдиний податок передбачає спрощений облік доходів і витрат, а також заміщає собою сплату і розрахунок певної кількості обов'язкових податків і зборів, які сплачуються в Україні [11].

На сьогодні існує 6 груп платників єдиного податку [11]. Крім того, кожна група має свої особливості, а також переваги та недоліки застосування. Для будь-якого підприємця, який тільки розпочинає займатися фінансовою діяльністю та не має спеціальних знань із бухгалтерського обліку, така велика диференціація ставок податку може ускладнити сприйняття та здійснення адміністрування податку. Для того щоб підприємцю було простіше обрати групу єдиного податку, яка підходить саме для нього, а також задля узагальнення та систематизації харак-